

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7Cdo/557/2014
Identifikačné číslo spisu:	7514201304
Dátum vydania rozhodnutia:	28.05.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Lubor Šebo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:7514201304.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľov : 1) X. C., bytom X., 2) T. P., bytom PE., 3) E. A., bytom X. 4) P. Z., bytom X. 5) G. A., bytom X., proti odporcom : 1) Poľovníckej organizácii Kráľovce, so sídlom v Seniakovciach č. 46, 2) D.i V., bytom Q., 3) H. A., bytom B., 4) D. P., bytom A. XX, odporcovia 1) a 4) zastúpení JUDr. Evou Geleneky Hencovskou, advokátkou, so sídlom v Košiciach, Bajzova č. 2, v konaní o určenie neplatnosti zmluvy o užívaní poľovného revíru a uznesenia zhromaždenia vlastníkov poľovných pozemkov s príslušenstvom a o návrhu navrhovateľov na nariadenie predbežného opatrenia, vedenej na Okresnom súde Košice - okolie pod sp. zn. 7 C 33/2014, o dovolaní odporcov 1) a 4) proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 21. augusta 2014, sp. zn. 11 Co 720/2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 21. augusta 2014 sp. zn. 11 Co 720/2014 ako aj uznesenie Okresného súdu Košice - okolie z 19. mája 2014 č. k. 7 C 33/2014 - 75 z r u š u j e a vec vracia Okresnému súdu Košice - okolie na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) uznesením z 21. augusta 2014, sp. zn. 11 Co 720/2014 potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne uznesenie Okresného súdu Košice - okolie z 19. mája 2014, č. k. 7 C 33/2014 - 75, ktorým súd prvého stupňa vyhovel návrhu na nariadenie predbežného opatrenia.

Súd prvého stupňa uznesením uložil odporcovi 1) zdržať sa výkonu práva poľovníctva v poľovnom revíri Ortáše do právoplatného rozhodnutia vo veci samej. Uložil navrhovateľom 1) až 5) spoločne a nerozdielne zaplatiť Okresnému súdu Košice - okolie súdny poplatok z návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v sume 33,- Eur do 10 dní od doručenia uznesenia. V odôvodnení svojho rozhodnutia prvostupňový súd uviedol, že navrhovatelia 1) až 5) sa podaným žalobným návrhom vo veci samej domáhajú určenia neplatnosti zmluvy o užívaní poľovného revíru Ortáše uzavretej 26. apríla 2012 medzi splnomocnenými zástupcami vlastníkov spoločného poľovného revíru Ortáše s odporcom 1), určenia neplatnosti uznesení prijatých zhromaždením vlastníkov poľovných pozemkov v poľovnom

revíri Ortáše konaným 30. marca 2012, ktoré sú súčasťou notárskej zápisnice z 3. mája 2012 a náhrady trov konania. Žalobný návrh odôvodnili tým že sú vlastníkami poľovných pozemkov tvoriacich poľovný revír Ortáše v katastrálnom území Ploské, Kráľovce a Nová Polhora. Dňa 30. Marca 2012 sa konalo zhromaždenie vlastníkov poľovných pozemkov v poľovnom revíri Ortáše bez upovedomenia dotknutých vlastníkov a spoluvlastníkov poľovných pozemkov na území poľovného revíru Ortáše. Nakoľko zvolávatelia a to odporca 4) predseda Poľovníckej organizácie Kráľovce, odporca 3) konateľ AGRO PLUS s. r. o. Budimír a odporca 2) člen Poľovníckej organizácie Kráľovce neoznámili termín jeho konania verejnou vyhláškou ani pozvánkou. Zvolávatelia zámerne neoznámili termín konania zhromaždenia verejnou vyhláškou ani pozvánkou. Zúčastnení prezentovali zastupovanie vlastníkov poľovných pozemkov na základe plných mocí podľa zoznamu vlastníkov poľovných pozemkov, pričom v čase konania zhromaždenia časť vlastníkov poľovných pozemkov uvedených v zozname nežila. S podaním žaloby vo veci samej navrhovatelia podali návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorý odôvodnili potrebou dočasnej úpravy pomerov do rozhodnutia vo veci samej, nakoľko výkonom poľovníctva odporcom 1) im vzniká neodstrániteľná škoda v poľovnom revíri Ortáše, dochádza k nezákonnému výkonu práva poľovníctva, pričom iným spôsobom nie je možné zabrániť zásahu do vlastníckych práv.

Proti tomuto uzneseniu v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie odporca 1). Namietal neosvedčenie podmienok pre nariadenie predbežného opatrenia a tiež navrhovatelia neodôvodnili nebezpečenstvo bezprostrednej ujmy. Prípadný lov zveri v poľovnom revíri nepredstavuje spôsobenie škody vlastníkom poľovných pozemkov, práve naopak prispieva k tvorbe a ochrane životného prostredia v rámci týchto pozemkov. K vzniku škody by mohlo dôjsť v opačnom prípade, keď právo poľovníctva nebude v tomto revíri vykonávať nikto. Nariadenie predbežného opatrenia je v rozpore so zásadou primeranosti - súčet výmery pozemkov patriacich vlastníckym právom navrhovateľov je 76.905,06 m², čo tvorí 0,55% podiel z celkovej výmery poľovného revíru Ortáše. Navrhovatelia neosvedčili dôvodnosť svojho nároku vo veci samej a to naliehavý právny záujem na určení neplatnosti napádanej zmluvy. Namietal tiež nedostatok miestnej príslušnosti konajúceho súdu z dôvodu, že sídlo odporcu 1) je v Seniakovciach, pre ktoré je príslušný Okresný súd Prešov.

Odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p. Rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. Mal za to, zhodne so súdom prvého stupňa, že navrhovatelia osvedčili existenciu takého stavu v súdnom konaní, že je splnený predpoklad pre nariadenie požadovaného predbežného opatrenia. Konštatoval, že navrhovatelia osvedčili nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy vzhľadom na charakter výkonu práva poľovníctva, kedy je dočasná úprava pomerov účastníkov navrhovaným predbežným opatrením dôvodná a to aj za účelom ochrany vlastníctva navrhovateľov a zamedzením vzniku škody podľa § 2 písm. l/ zákona č. 274/2009 Z. z. Každý z užívateľov poľovného revíru má povinnosti podľa § 24 a 26 zákona o poľovníctve, ktorý zabezpečuje adekvátnu ochranu poľovných pozemkov a poľovného revíru, zveri nachádzajúcej sa v poľovnom revíri a tiež je povinný zabezpečovať predovšetkým ochranu poľovníctva, ktorou sa rozumie ochrana zveri pred nepriaznivými vplyvmi najmä pred nedostatkom prirodzenej potravy, škodlivými zásahmi ľudí a zvierat škodlivých poľovníctvu, chorobami zveri, ochrana biotopu zveri v rámci ochrany prírody a krajiny, ako aj ochrana poľovných zariadení. Ďalej konštatoval, že je potrebné, aby uvedené povinnosti v zmysle Zákona o poľovníctve boli zabezpečené v súlade so zákonom, čo je osvedčením dôvodnosti nariadeného predbežného opatrenia. Uviedol, že tvrdenie odporcu 1) v odvolaní o vzniku škody, keď právo poľovníctva nebude v poľovnom revíri vykonávať nikto nemal preukázané. Nesúhlasil ani s námietkou, že predbežné opatrenie je v rozpore so zásadou primeranosti a to s poukazom na to, že sa domáhajú neplatnosti zmluvy o užívaní poľovného revíru Ortáše z 26. apríla 2013, ktorú uzavreli splnomocnení zástupcovia vlastníkov spoločného poľovného revíru s odporcom 1), ktorí splnomocnenci reprezentovali zastupovanie vlastníkov poľovných pozemkov, pričom v čase konania zhromaždenia časť vlastníkov poľovných pozemkov nežila, ako aj na základe nájomných zmlúv, čím je spochybnené tvrdenie odporcu 1), že hrozí závažná škoda vo vzťahu k poľovným pozemkom tvoriacim 99,45 % poľovného revíru. K námietke miestnej príslušnosti poukázal na § 105 ods. O.s.p. ako aj na rozhodnutie R 29/1976 v zmysle ktorého pre príslušnosť jedného z niekoľko príslušných súdov je rozhodujúce, u ktorého súdu je návrh uplatnený; je bez významu, ktorý z viacerých odporcov je v návrhu ako prvý.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podali odporca 1) a odporca 4) dovolanie z dôvodov podľa § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p., pretože v konaní došlo k vadám podľa § 237 písm. f/ O.s.p. tým, že odvolací súd im odňal možnosť konať pred súdom a podľa § 237 písm. g/ O.s.p. tým, že v konaní rozhodoval súd správne obsadený, že rozhodnutie súdu prvého aj druhého stupňa vychádza z neúplného a nesprávne zisteného skutkového stavu, čo má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. a/, b/ a c/ O.s.p.). Poukázali na to, že súd prvého stupňa sa v odôvodnení uznesenia stotožnil s názormi navrhovateľov 1) až 5) bez preukázania dôvodnosti ich nároku. Podľa § 75 O.s.p. je potrebné, aby dôvodnosť nariadenia predbežného opatrenia bola preukázateľná, čím je daná dôkazná povinnosť navrhovateľa predložiť všetky dôkazy. Zároveň druhou základnou podmienkou je, aby navrhovateľ dostatočne preukázal existenciu hrozacej ujmy. Odporcovia majú za to, že tieto skutočnosti v konaní neboli preukázané. Namietali tiež, že navrhovatelia podali návrh na miestne nepríslušný súd, nakoľko v súlade s § 85 ods. 2 O.s.p. je na konanie príslušný súd v obvode ktorého má Poľovnícka organizácia Kráľovce svoje sídlo. Miestne príslušný súd je preto Okresný súd Prešov, ktorý mal vo veci konať a rozhodnúť. Prvoradou podmienkou ustálenia osoby zákonného sudcu je správne ustálenie vecnej, resp. miestnej príslušnosti konajúceho súdu. Postupom súdu bolo odporcom odňaté právo, aby vo veci konal a rozhodoval zákonný sudca. Odvolací súd sa nevyporiadal s dôvodmi odvolania ani s namietanou miestnou nepríslušnosťou a svoje rozhodnutie nedostatočne odôvodnil, čím je rozhodnutie nepreskúmateľné. V súlade s § 241 ods. 2 písm. a/, b/ a c/ O.s.p. je konanie postihnuté vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Súdny vec nesprávne právne posúdili a aplikovali nesprávne právne ustanovenia. Z predložených listinných dôkazov nie je dostatočne preukázaná potreba nariadenia predbežného opatrenia. Vadu podľa § 237 písm. f/ O.s.p. videli odporcovia v nesprávnom určení miestnej príslušnosti a tiež v nedostatku riadneho na vyčerpávajúceho odôvodnenia rozhodnutia. Žiadali, aby dovolací súd zrušil uznesenie odvolacieho súdu, ako uznesenie súdu prvého stupňa a vec vrátil na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podali včas žalovaná zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 druhá veta O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno dovolaním napadnúť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Keďže v prejednávanej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, jeho prípustnosť bolo treba posudzovať podľa ustanovenia § 239 O.s.p.

Uznesenie odvolacieho súdu v predmetnej veci však nemožno podriaďiť pod žiaden dôvod prípustnosti vyplývajúci z ustanovenia § 239 O.s.p., lebo odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa nezmenil, ale ho potvrdil a nerozhodoval ani vo veci postúpenia návrhu Súdneho dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Rovnako odvolací súd vo svojom potvrdzujúcom uznesení prípustnosť dovolania nevyslovil a nejde o potvrdzujúce uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, ani o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 1 písm. a/, písm. b/ O.s.p., ods. 2. písm. a/, písm. b/, písm. c/ O.s.p.).

Dovolanie odporcov preto podľa ustanovenia § 239 ods. 1 a ods. 2 O.s.p. nie je prípustné.

Prípustnosť dovolania odporcov by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy len ak by v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie vydané, došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (rozsudku aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol

potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak je konanie postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995). Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. ale nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

V súvislosti s námietskou dovolateľov, ale tiež vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní, postihnutom niektorou z procesných vád uvedených v ustanovení § 237 O.s.p., neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale sa komplexne zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p.

Odporcovia v dovolaní nenamietali, že by v konaní došlo k procesným vadám v zmysle § 237 písm. a/ až e/ O.s.p. a existencia takej procesnej vady nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

S prihliadnutím na obsah dovolania, dovolací súd osobitne skúmal, či v konaní nedošlo k odňatiu možnosti konať pred súdom (§ 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 237 písm. f/ O.s.p.). Dovolatelia v dovolaní namietali, že uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, nemá náležitosti vyžadované v § 157 ods. 2 O.s.p., t. j., že je nepreskúmateľné, čo zakladá vadu podľa § 237 písm. f/ O.s.p.

Pod odňatím možnosti pred súdom konať treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Táto vada konania znamená porušenie základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj článok 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Nepreskúmateľnosť rozhodnutia je treba považovať za porušenie práva na spravodlivý súdny proces, ktoré napĺňa znaky odňatia možnosti konať pred súdom podľa § 237 písm. f/ O.s.p. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada i so špecifickými námietskami účastníka.

Právo na odôvodnenie rozhodnutia je súčasťou práva na spravodlivý súdny proces, zaručeného Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd (čl. 6 ods. 1), neznamená to však povinnosť súdu sa v odôvodnení rozhodnutia zaoberať všetkými skutočnosťami, tvrdenými účastníkmi konania. Rozhodnutie súdu nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami účastníka konania, ale musí spĺňať parametre zákonného rozhodnutia (§ 157 ods. 2 O.s.p.).

Podľa § 102 ods. 1 O.s.p., ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov, alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie, alebo zabezpečí dôkaz. O návrhu na predbežné opatrenie sa ustanovenia § 75 až § 77 O.s.p. použijú primerane.

Zmyslom predbežného opatrenia je dočasná úprava pomerov účastníkov (nie s konečnou platnosťou), pričom musí byť poskytnutá ochrana tomu, kto o vydanie predbežného opatrenia žiada, ako aj tomu, voči ktorému predbežné opatrenie smeruje. Ochrana toho, proti komu navrhované predbežné opatrenie má smerovať, však nemôže dosiahnuť takej intenzity, aby prakticky znemožňovala ochranu oprávnených záujmov druhej strany. Ide pritom o dočasné opatrenia, ktorých trvanie je obmedzené,

ktoré môžu byť na návrh zrušené, pričom predbežným opatrením nie je možné prejudikovať konečný výsledok sporu. Úprava postupu pri vydávaní predbežných opatrení vyžaduje, aby navrhovateľ osvedčil taktiež pravdepodobnosť možného ohrozenia výkonu rozhodnutia.

Predbežné opatrenie je inštitútom, ktorý nachádza uplatnenie v situáciách, kedy nemožno čakať na skončenie konania vo veci samej, ale je potrebné ešte pre meritórny rozhodnutím (rozsudkom) prijať dočasné opatrenie, pretože sa javí byť danou hrozba, že konečné rozhodnutie, ktorým konanie skončí, nebude už mať pre vyriešený hmotnoprávny vzťah medzi účastníkmi materiálny význam. Predbežné opatrenie tak predstavuje procesný zabezpečovací prostriedok dočasného a provizórneho charakteru, ktorého účelom je zabezpečiť podmienky na poskytnutie reálnej, účinnej a efektívnej súdnej ochrany účastníkom konania, najmä z hľadiska zaručenia nerušeného rozhodovania vo veci samej. Predbežné opatrenie je teda procesným inštitútom, ktorý umožňuje poskytnúť ochranu porušeným alebo ohrozeným subjektívnym právam do toho času, kým sa nerozhodne o veci samej. Pred nariadeným predbežného opatrenia nemusí byť nárok dokázaný, musí byť však osvedčený. Osvedčenie (na rozdiel od dokázania) znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce skutočnosti). Pri ich zisťovaní nemusí dbať na všetky formality, ako je to pri dokazovaní; postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí nanajvýš pravdepodobná. Pri nariadení predbežného opatrenia súd poskytne oprávnenému účastníkovi len dočasnú ochranu, prípadne zabraňuje ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia a to aj za cenu, že skutkový stav nie je náležite zistený, a teda že subjektívne právo ani jemu zodpovedajúca povinnosť nie sú celkom spochybnené.

Uvedeným zákonným pravidlami, ktorým sa súd riadi pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, zodpovedá i zákonná požiadavka na spôsob odôvodnenia rozhodnutia súdu o tomto návrhu v prípade, že súd si osvojil skutkové a právne dôvody uvádzané v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia.

Pri rozhodovaní o predbežnom opatrení súd nie je povinný vykonávať dokazovanie ani výsluchom účastníkov, ani ich vyjadreniami, vychádza zo skutočností preukázaných a osvedčených navrhovateľom. Pri vlastnom osvedčovaní nároku (typicky na základe predložených listín) nie je potrebné dbať na formálne požiadavky inak platné pre dokazovanie, vrátane požiadavky, aby druhá strana sporu sa mohla vyjadriť k obsahu listín, ovplyvňujúcim úsudok súdu o splnení predpokladov pre nariadenie predbežného opatrenia. Ak odvolací súd pri úvahe o tom, či sú osvedčené skutočnosti rozhodné pre nariadenie predbežného opatrenia, postupoval v konaní v súlade s uvedenými závermi, nie je prípustné dovolanie podľa § 237 písm. f/ O.s.p.

Súd prvého stupňa listinné dôkazy, predložené navrhovateľmi vo veci nariadenia predbežného opatrenia, vyhodnotil tak, že navrhovatelia osvedčili vydanie predbežného opatrenia ako prostriedku na dočasnú úpravu pomerov účastníkov konania. Navrhovatelia osvedčili, že sú vlastníkami poľovných pozemkov tvoriacich poľovný revír Ortáše. Vo veci samej sa domáhajú určenia neplatnosti uznesení prijatých 30. marca 2012 Zhromaždením vlastníkov poľovných pozemkov poľovného revíru Ortáše a na ich základe uzavretej zmluvy o užívaní poľovného revíru Ortáše s odporcom 1), v zmysle ktorej odporca 1) vykonáva právo poľovníctva. Dočasná úprava pomerov účastníkov je dôvodná za účelom ochrany vlastníctva navrhovateľov a zamedzenia vzniku škody.

Odvolací súd sa stotožnil so závermi súdu prvého stupňa, že v danom prípade sú splnené zákonné podmienky pre nariadenie predbežného opatrenia, navrhovatelia sú vlastníkami, resp. spoluvlastníkmi poľovných pozemkov tvoriacich poľovný revír Ortáše. Konštatoval, že navrhovatelia osvedčili nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy vzhľadom na charakter výkonu práva poľovníctva, kedy je dočasná úprava pomerov účastníkov navrhovaným predbežným opatrením dôvodná a to aj za účelom ochrany vlastníctva navrhovateľov a zamedzením vzniku škody podľa § 2 písm. l/ zákona č. 274/2009 Z. z., ako aj poukázal na § 24 a 26 citovaného zákona a uviedol, že je potrebné zabezpečiť povinnosti v zmysle Zákona o poľovníctve, čo je osvedčením dôvodnosti nariadeného predbežného opatrenia.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané, a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal, a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 167 ods. 2 O.s.p. ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

Preskúmaním veci dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu nezodpovedá vyššie uvedeným požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Dostatočné a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia je v demokratickom právnom štáte základnou podmienkou legitimacy každého rozhodnutia súdu. Iba ak je rozhodnutie súdu dostatočne, racionálne a presvedčivo odôvodnené, má verejná moc morálne právo vynucovať jeho rešpektovanie a adresáti rozhodnutia majú morálnu povinnosť ho rešpektovať. Ak súd takto nedokáže odôvodniť svoje rozhodnutie, jeho rozhodnutie sa javí ako svojvoľné - teda neobhájiteľné, prijaté bez opory v práve a nelegitímne.

Odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. sa rozumie procesne nesprávny postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania znemožní realizácia jeho procesných práv priznaných Občianskym súdnym poriadkom za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Požiadavka spravodlivého procesu sa vzťahuje na všetky druhy konania a rozhodovania súdu, ktorými sú dotknuté subjektívne práva a povinnosti účastníkov. Osobitne naliehavé je splnenie tejto povinnosti v odvolacom konaní, kedy účastník po prijatí rozhodnutia už nemá procesný nástroj na uplatnenie svojich námietok a argumentácie.

Navrhovatelia sa svojim žalobným návrhom domáhajú určenia, že zmluva o užívaní poľovného revíru Ortáše uzatvorená 26. apríla 2013 medzi splnomocnenými zástupcami vlastníkov spoločného poľovného revíru Ortáše a odporcom 1) je neplatná na tom skutkovom základe, že sú vlastníkami, resp. spoluvlastníkmi nehnuteľností poľovných pozemkov, nebol im oznámený termín zhromaždenia na ktorom došlo k rozhodnutiu o uzavretí Zmluvy o užívaní poľovného revíru Ortáše a ani neboli na toto zhromaždenie pozvaní. Aj vzhľadom na to, že splnomocnení zástupcovia vlastníkov nemali relevantné doklady preukazujúce riadne splnomocnenie považujú toto zhromaždenie za neúspešné. Nesúhlasia s tým, aby výkon práva poľovníctva vykonával odporca 1). Z dôvodu, že sú dotknuté ich vlastnícke práva domáhali sa aj vydania predbežného opatrenia. Tvrdili, že výkonom poľovníctva odporcom 1) vzniká navrhovateľom neodstrániteľná škoda v poľovnom revíri, kde dochádza v súčasnosti k nezákonnému výkonu práva poľovníctva a je predpoklad, že v prípade rozhodnutia súdu v prospech navrhovateľov by to malo za následok vznik škody, ktorá vzhľadom na charakter výkonu práva poľovníctva nie je napravitelná do pôvodného stavu. Existuje odôvodnená potreba, aby súd predbežným opatrením pomery účastníkov dočasne upravil, alebo že by budúci výkon súdneho rozhodnutia mohol byť v tomto prípade zmarený.

Z obsahu spisu je nesporné, že odporca 1) na základe Zmluvy o užívaní poľovného revíru Ortáše z 26. apríla 2013 (ktorej platnosť je napadnutá) a Oznámenia Okresného úradu Košice - okolie z 10. januára 2014 č. OU-KS-PLO A/2014/02394, že evidencia zmluvy o užívaní poľovného revíru Ortáše, ktorý vykonal Obvodný úrad v Košiciach, odbor lesného hospodárstva a poľovníctva listom č. 2013/00307 z 5. júna 2013 považuje za platnú, sa stal v zmysle zákona č. 274/2009 Z. z. užívateľom poľovného revíru Ortáše. V zmysle § 26 a 25 zákona č. 274/2009 Z. z. sú určené povinnosti užívateľa poľovného revíru.

Predbežným opatrením bolo odporcovi 1) nariadené zdržať sa výkonu poľovníctva v poľovnom revíri Ortáše do právoplatného rozhodnutia vo veci samej.

Konštatovaním súdu prvého stupňa, že dočasná úprava pomerov aj odvolacím súdom, že navrhovatelia osvedčili nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy vzhľadom na charakter výkonu práva

poľovníctva, kedy je dočasná úprava pomerov účastníkov navrhovaným predbežným opatrením dôvodná, nespĺňa požiadavku riadneho odôvodnenia rozhodnutia. Je síce preukázané, že navrhovatelia sú vlastníkmí, resp. spoluvlastníkmi nehnuteľností poľovného revíru Ortáše (v rozsahu 0,55 % celkovej výmery), nebola však navrhovateľmi žiadnym spôsobom preukázaná či a aká škoda vzniká a v akom rozsahu. Navrhovatelia túto škodu vôbec nešpecifikovali, na čom táto škoda vzniká, prípadne by mala vzniknúť. Napriek tomu súdy bez akéhokoľvek podkladu ale konštatovali vznik, resp. hrozbu vzniku škody. Taktiež nie je zrejmé z návrhu, ale ani obidva súdy nižšieho stupňa neodôvodnili, akým spôsobom by mal byť ohrozený výkon súdneho rozhodnutia (určenie neplatnosti zmluvy a uznesenie prijaté Zhromaždením vlastníkov) v nadväznosti na navrhnuté predbežné opatrenie.

Je nesporné, že navrhovatelia sú vlastníkmí, resp. spoluvlastníkmi nehnuteľností v rozsahu 0,55 % poľovného revíru Ortáše. Lesná zver nachádzajúca sa na pozemkoch, ktoré tvoria poľovný revír nie je vo vlastníctve vlastníkov pozemkov. Vlastníci však majú nárok na náhradu za užívanie pozemkov, ktoré tvoria poľovný revír. Účelom poľovníctva je hlavne starostlivosť o zver, jej prikrmovanie v zimnom období a aj regulácia jej stavov odstrelom slabších a chorých jedincov, aby sa zachovala silná a zdravá populácia zveri. Teda je to najmä chov, ochrana a starostlivosť o zver v revíri a vo zverniciach. Výkon poľovníctva upravujú § 25 a 26 zákona č. 274/2009 Z. z., ktoré určujú povinnosti užívateľa poľovného revíru. Z predbežného opatrenia vyplýva, že odporcovi 1) súd obmedzil vykonávať svoje povinnosti uvedené vo vyššie uvedených zákonných ustanoveniach, prinajmenšom v § 26 ods. 1 písm. a/ zákona č. 274/2009 Z. z. (užívateľ poľovného revíru je povinný zabezpečiť celoročnú starostlivosť a ochranu zveri a poľovného revíru, najmä hospodáriť v poľovnom revíri tak, aby dosiahol a udržiaval v poľovnom revíri normovaný kmeňový stav zveri, predpísanú vekovú a pohlavnú štruktúru populácií jednotlivých druhov zveri a jej dobrý zdravotný stav). Predbežným opatrením došlo k znemožneniu hospodárenia v poľovnom revíri, udržiavaniu normovaného kmeňového stavu zveri (reguláciu), o jej starostlivosť a zabezpečenie zdravej populácie zveri.

Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vyporiada so špecifickými námietkami účastníka, porušením uvedeného práva účastníka na jednej strane a povinnosti súdu na druhej strane sa účastníkovi konania (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite, skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu (v rovine polemiky i s jeho dôvodmi) v rámci využitia prípadne riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov.

Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia sa nevyporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup nie je v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je logicky, vnútorne kompaktne a neprotirečivo vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je predovšetkým preukázať jeho správnosť. Odôvodnenie musí byť súčasne i prostriedkom kontroly správnosti postupu súdu pri vydávaní rozhodnutí v konaní o riadnom alebo mimoriadnom opravnom prostriedku, t. j. musí byť preskúmateľné.

Námietku dovolateľov týkajúcu sa nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu bolo potrebné považovať za dôvodnú.

Pokiaľ sa teda odvolací súd vo svojom uznesení nevyporiadal s vyššie uvedenými skutočnosťami, nebolo možné jeho odôvodnenie považovať za súladne s ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p., v dôsledku čoho došlo k porušeniu práva dovolateľa na spravodlivý proces v zmysle čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 Zmluvy o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Uvedená skutočnosť, že v konaní došlo k procesnej vade podľa § 237 písm. f/ O.s.p. je okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 2 O.s.p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky na záver ešte poukazuje aj na ďalšie dôvody, ktorými odporcovia tvrdili dôvodnosť prípustnosti dovolania a to, že v prejednávanej veci im súdom bola odňatá možnosť konať pred príslušným súdom, čo odôvodňovali § 237 písm. f/ O.s.p.

Predmetnému dôvodu dovolania sú vlastné tri pojmové znaky : 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04).

Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04).

Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

Z uvedeného vyššie vyplýva, že pod § 237 písm. f/ O.s.p. nie je možné subsumovať skutočnosť, že vo veci rozhodoval nesprávne obsadený súd, ktorý dôvod je samostatným dovolacím dôvodom.

V danom prípade prípustnosť dovolania by nebolo možné vyvodiť z ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p.

Odporcovia prípustnosť dovolania odôvodňovali aj § 237 písm. g/ O.s.p.(rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený). Z podaného dovolania vyplýva, že odporcovia v tejto časti namietajú vadu ktorá predchádzala vydaniu rozhodnutia súdu prvého stupňa, ale aj vydaniu rozhodnutia odvolacieho súdu, že vo veci rozhodoval miestne nepríslušný súd a tým rozhodoval vo veci nezákonný sudca (sudcovia).

Právo na zákonného sudcu je zaručené v čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého nemožno nikoho odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon. Uvedený ústavný príkaz predstavuje pre každého účastníka konania rovnakú záruku, že na rozhodovanie o jeho veci sú povolávané súdy a sudcovia podľa vopred vybraných zásad (procesných pravidiel).

Princíp nebyť odňatý zákonnému sudcovi bol v občianskom súdnom konaní premietnutý aj do

ustanovenia § 237 písm. g/ O.s.p., podľa ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Súdna prax je pritom jednotná v tom, že súd treba považovať za nesprávne obsadený aj vtedy, ak nekoná zákonný sudca.

Koho treba považovať za zákonného sudcu a akým spôsobom možno vykonať jeho zmenu upravuje ustanovenie § 3 ods. 3 a ods. 4 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o súdoch), podľa ktorého zákonný sudca je sudca, ktorý vykonáva funkciu sudcu na príslušnom súde a bol určený v súlade so zákonom a s rozvrhom práce na konanie a rozhodovanie o prejednávanej veci. Ak súd rozhoduje v senáte, zákonnými sudcami sú všetci sudcovia určení podľa rozvrhu práce na konanie a rozhodovanie v senáte. Zmenu v osobe zákonného sudcu možno vykonať len v súlade so zákonom a s rozvrhom práce (znenie účinné do 31.8.2014).

Ústavný súd opakovane judikuje, že za zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy je zásadne potrebné považovať toho, kto bol určený na prejednanie a rozhodnutie veci v súlade s rozvrhom práce súdu (napr. I. ÚS 52/97, II. ÚS 47/99, II. ÚS 118/02, III. ÚS 46/04, III. ÚS 46/2012, IV. ÚS 161/08). Ústavný súd pojem zákonného sudcu vykladá tak, že ním je sudca, ktorý bol pridelený na výkon funkcie na súd toho stupňa súdnej moci, ktorý je vecne a miestne príslušný rozhodnúť za predpokladu, že podľa rozvrhu práce ide o sudcu oprávneného konať a rozhodnúť určitý druh súdnej agendy. Je nutné dodať, že tu nejde o rozvrh práce bez ďalšieho, ale rozvrh práce súladný so zákonom a nadzákonnými normami.

Procesných pravidiel určovania príslušnosti súdov a ich obsadenia je teda súčasťou základného práva na zákonného sudcu.

Odporcovia v dovolaní namietali, že vo veci konal nepríslušný súd, lebo sa neriadil § 85 ods. 2 O.s.p. Odporca 1) ako jediný subjekt zaviazaný z predbežného opatrenia nemá sídlo v obvode Okresného súdu Košice - okolie, preto mal vo veci konať a rozhodovať Okresný súd Prešov.

Z obsahu návrhu je nesporné, že navrhovatelia podali žalobný návrh na Okresný súd Košice - okolie. V žalobnom návrhu označili ako odporcov : 1) Poľovnícke združenie organizácia Kráľovce so sídlom v Seniakovciach č. 46, 2) Ing. Jozef Váško, bytom Seniakovce č. 46, 3) Ondrej Kotuľa bytom Budimír č. 126 a 4) Ing. Peter Jurko, bytom Kráľovce č. 20. Z uvedeného je nesporné, že v danej veci sú príslušne súdy v zmysle § 11 O.s.p. a § 88 ods. 1 a 2 O.s.p. a to Okresný súd Prešov (Seniakovce) a Okresný súd Košice - okolie (Budimír a Kráľovce).

Podľa § 11 ods. 2 O.s.p. ak je miestne príslušných niekoľko súdov, môže sa konať na ktoromkoľvek z nich.

Zákonná zásada, že sa môže konať na ktoromkoľvek z viacerých miestne príslušných súdoch, dáva navrhovateľovi právo rozhodnúť sa, na ktorý súd žalobu podá. Závisí iba od voľby žalobcu, ktorú nemusí nijako odôvodňovať. Navrhovateľ je pri výbere miestne príslušného súdu obmedzený iba okruhom súdov, z ktorého si môže vyberať a časom, dokedy môže realizovať právo voľby. Vyberať tak môže len spomedzi súdov, ktoré sú na dané konanie miestne príslušné podľa zákonných kritérií a právo voľby mu zaniká momentom doručenia žaloby na súd.

Navrhovatelia si vybrali za miestne príslušný súd Okresný súd Košice - okolie, kde majú bydlisko dvaja z odporcov. Pre posúdenie miestnej príslušnosti v tomto prípade nie je rozhodujúca skutočnosť, že odporca 1) namieta, že sú v žalobnom návrhu nesprávne určené pasívne legitimované osoby.

Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade by prípustnosť dovolania nebolo možné vyvodiť z ustanovenia § 237 písm. g/ O.s.p., lebo Okresný súd Košice - okolie je v zmysle § 11 ods. 2 a § 85 ods. 1 a 2 O.s.p. jedným z miestne príslušných súdov.

Úspešným navrhovateľom dovolací súd náhradu trov dovolacieho konania nepriznal v zmysle § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p. s tým, že v tomto konaní mu žiadne trovy konania nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.